

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.99.16.01.0-VUK-323-167

24/07/2012

Konu : Dava ve icra takibine değmeyecek
derecede küçük alacaklar için düzenlenen
yazının özel kargo firması ile gönderilmesi
durumunda şüpheli alacak kaydı yapıp
yapılamayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ile şirketinizin ... ürünlerinin ithalat, ihracat ve dahili toptan ticareti faaliyeti ile iştigal ettiği, tahsilatlarını banka yoluyla yapmak suretiyle ürünlerinizin satışlarını perakende olarak doğrudan son satıcıya yaptığınız, ... aşkın satış temsilcisine doğrudan satış yöntemiyle yapmış olduğunuz satışlar sonucunda tahsil edemediğiniz tutarların icra takibine değmeyecek derecede küçük tutarlar olabildiği, söz konusu alacaklar posta yoluyla iadeli taahhütlü olarak gönderdiğiniz yazı ile istenildikten sonra şüpheli alacak karşılığı ayrıldığı belirtilerek, PTT maliyetlerinin yüksek olması, kurumunuzun iş hacminin büyük olması hususları göz önüne alındığında dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacakların tahsili için düzenlenen yazının özel bir kargo şirketi tarafından gönderilmesi durumunda şüpheli alacak karşılığı ayrılıp ayrılamayacağı hakkında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesinde, "Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;

1. Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;

2. Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar;

şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir.

Bu karşılığın hangi alacaklara ait olduğu karşılık hesabında gösterilir. Teminatlı alacaklarda bu karşılık teminattan geri kalan miktara inhisar eder.

Şüpheli alacakların sonradan tahsil edilen miktarları tahsil edildikleri dönemde kar-zarar hesabına intikal ettirilir." hükmü yer almaktadır.

Bu hükme göre; bir alacağın şüpheli alacak niteliği kazanabilmesi için birinci şart bu alacak ile işletmenin elde etmeyi amaçladığı ticari ve zirai kazanç arasında illiyet bağı bulunması, ikinci şart ise alacağın dava veya icra safhasında bulunması ya da yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklardan oluşmasıdır.

Dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacakların tespiti açısından dava edilecek alacak için avukatlık ücreti, yargı harcı, notere yapılacak ödemeler ile posta giderleri toplamı dikkate alınarak tahmini bir dava maliyeti bulunacak ve bu tutar alacakla kıyaslanacaktır. Tahmini dava maliyetinin alaktan daha büyük olması halinde,

borçlunun noter vasıtasıyla protesto edilmesi veya borcun (3. kişilere ispat açısından kanaat verici belge olacak şekilde) bir yazı ile istenmesi ve protestonun ya da yazının muhatabına ulaşmış olması gerekmektedir.

Bahsi geçen madde hükmünden de anlaşılacağı üzere "yazı ile isteme" herhangi bir şekil şartına bağlanmamıştır. Bununla birlikte ilgili kanun metninde borcun istenilmesine ilişkin yazıların taahhütlü olarak gönderileceği hususunda hüküm bulunmamış olsa da, şüpheli alacak karşılığı ayırabilmek için "yazı ile borcun bir defadan fazla istenmesi" halinin tarafınızca tevsik edilebilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendinde, vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin esas olduğu, vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin yemin hariç her türlü delille ispatlanabileceği belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen hüküm ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacakların yazı ile istenmesi durumunda,

- Yazının farklı günlerde muhatabına bir defadan fazla ulaşmış olması,
- Yazının borçlunun kendisine veya hukuken teslim alabilecek şahıslara tebliğ edilmiş olması,
- Yazının kime ve hangi tarihte tebliğ edildiğini tevsik eden evrakın zamanaşımı süresince muhafaza edilmesi,
- Mezkur Kanunun 323 üncü maddesinin uygulamasına mahsus olması,
- Yazıların özel kargo şirketi vasıtasıyla gönderilmesinin posta mevzuatına aykırılık teşkil etmemesi,

şartıyla borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayrılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.